Ojczysty – dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

CO NIEMIARA

Marcelina Jarnuszkiewicz

Poprawnie piszemy: CO NIEMIARA – dwa wyrazy, a nie jeden (nie: „coniemiara”) ani nie trzy (nie: „co nie miara”). Ostatni błąd jest dość powszechny – z jakichś powodów stosunkowo często wybieramy zapis trzywyrazowy zamiast poprawnego dwuwyrazowego (jedni mówią, że to rezultat przesypiania lekcji ortografii w szkole, inni zwalają winę na niedopracowane edytory tekstu ;)).
CO NIEMIARA to wyrażenie występujące w funkcji przysłówka, informujące o bardzo wysokim stopniu nasilenia czynności lub zjawiska, albo też w funkcji zaimka – wskazujące na to, że czegoś jest bardzo dużo. Powiemy więc, że niesforne szczeniaki hałasowały CO NIEMIARA (jak? a więc przysłówek), powiemy również, że po ich zabawie w kuchni pozostało nam CO NIEMIARA do sprzątania (ile? czyli w tym wypadku zaimek nieokreślony).
Stosujemy pisownię rozdzielną, dwuwyrazową (a nie łączną) właśnie dlatego, że jest to wyrażenie, a w tym wypadku – wyrażenie zaimkowe, złożone z zaimka CO i rzeczownika NIEMIARA. NIEMIARA to rzeczownik i dlatego właśnie piszemy NIEMIARA łącznie, a nie rozdzielnie (bo rzeczowniki piszemy łącznie z cząstką nie).
Współcześnie NIEMIARA występuje wyłącznie w tytułowym wyrażeniu. Jako samodzielny wyraz rzeczownik ten był używany w XVI-XVIII w. Oznaczał wówczas ‘brak umiaru, zbytek, obżarstwo’, a także ‘rozpusta’.